

HET LAATSTE NIEUWS UIT INDIE

Versijnt Iederen Maandag en Donderdag.

Bureaux: REDACTIE EN ADMINISTRATIE: DEN HAAG — NOORDEINDE 29 — Telefoon 112884 — Giro 406200
Wvd. Hoofdredacteur: JOH. KONING, Directeur: G. DE PREE. — Uitgave van de N.V. Het Indische Nieuws — Den Haag

Abonnementsprijs f 2.25 p. 3 maanden
per halfjaar f 4.25 — per jaar f 8.00
Losse nummers f 0.10

Voor Ned. Indië, Suriname, Curaçao
en het buitenland f 2.75 p. kwartaal
f 5.25 p. halfjaar — f 10. — p. jaar

Advertentieprijs f 0.25 per mm.

De wig in de hand

Talent om tegenstrevende krachten te elimineren dan wel op zijn hand te krijgen, kan Van Mook kwalijk worden ontzegd.

Te Londen, waar hij zich op zijn toekomstige taak heeft voorbereid, had hij gemakkelijk spel. De daar gevestigde Nederlandse regering was op 't stuk van Indië een blinde, en één oog was er dus dadelijk koning. Van Mook kreeg er de vrije hand. Hij behield het ambt van luitenant-gouverneur-generaal en trok dat van minister van koloniën naar zich toe. Zoo was hij oppermachtig.

Ordonnaties, aan de hand waarvan hij later als luitenant-gouverneur-generaal zou moeten regeren, werden op zijn ministerie ontworpen en bereikten na een vlotte en welwillende bespreking in den Ministerraad ongehinderd het Staatsblad.

In Australië had hij 't eveneens voor 't zeggen. Na de Japansche capitulatie eindigend en ten langen leste te Batavia gearriveerd, barricadeerde Van Mook onmiddellijk de gelegenheid om hem in den weg te treden. De Raad van Indië werd ontbonden, de Volksraad niet heropend, die groep hooge functionarissen, die tegenover hem stond, op zij geschoven, de geheele vroegere generatie, die den oorlog ondergaan en deswege versleten geacht werd, naar Nederland gezonden.

De volgende slag, die geslagen moest worden, was het monddood maken van dat deel der publieke opinie, 't welk niet op Van Mooks hand was. Het werd tot zwijgen gebracht.

Toen restte nog slechts de bedwijing van het grootste gevaar: de oppositie uit de kringen der Indonesiërs-zelfen. Daartegenover moest, begreep Van Mook, fijner spel gespeeld worden. Hier zou de ruwe hand, die in de sfeer van de Europeesche gemeenschap zoo snel en gemakkelijk had neergedrukt wat naar de meening van den dictator niet naar boven mocht komen, meer kwaad dan goed hebben gedaan.

Dus trok de landvoogd den fluweelen handschoen aan. Met zachten drang trachtte hij de Indonesische opposenten voor zijn politiek te winnen.

Het lukte niet dadelijk en het lukte ook niet ten aanzien van allen. Maar een deel van wie zich vroeger tegen het hellossoe drijven van den stuwer hadden gekant, is ten laatste toch overstag gegaan en van een Saulus een Paulus geworden.

Een van deze bekeerden is thans in ons midden: de sultan van Pontianak. Aanvankelijk een heftig tegenstander van de republiek en haar ap- en dependentiën, was hij

al eenigszins murw toen Van Mook, na langdurige bespreking, hem tot zijn persoonlijk adviseur benoemde en op een van zijn vliegtochten naar Nederland mee genood had.

Thans blijkt het politiek opvoedingswerk voltooid te zijn. Van Mook durft 't aan den sultan op eigen wieken te laten uitfladderen. Zonder te zien voogd is hij naar Nederland gekomen om hier van zijn bewondering voor den „nieuwen koers" te getuigen.

Wat Van Mook via zijn persorganen reeds aan het Indische publiek bekend had gemaakt, krijgt nu het Nederlandsche volk van den zelfbestuurder te hooren. De leiders van de „republiek" zijn zoo „verrassend gematigd" en zelfs „verzoeningsgezind" — siet — geworden. De ervaring op de Hooge Veluwe — les: de afwijzing van het voorstel der heeren Van Mook en Clark Kerr — heeft de Britsche stemming ongunstig beïnvloed. Sjahrir zal trachten Lord Killarney voor zich te winnen.

Door de Japanners opgezweepte Javaansche „Hitler Jugend" tijdens een oefening. Zoo werd de jeugd vergiftigd.

En na aldus de hier heerschende vrees voor republikeinsch misnoegen en fronsing van het Britsche voorhoofd te hebben versterkt, vertelde de sultan — quasi langs zijn neus weg — op welke wijze Nederland zich uit de perikels kan redden. Het moet trachten het wantrouwen van de republikeinen te overwinnen. En daar dat wantrouwen voedsel vindt in de te voorzichtige formulering in de Nederlandsche staatsstukken en vooral in den nadruk, die op het Rijksverband wordt gelegd, moet het recht van „Indonesië" om uit het Koninkrijk te treden op den voorgrond en het verlangen van Nederland om de eenheid van het Rijk te handhaven naar den achtergrond geschoven worden.

Hier zijn we waar we wezen moeten. Dit is het venijn in den

staart. Het doel van des sultans missie wordt nu duidelijk.

Van Mook ziet gevaar dreigen. Aanvankelijk heeft hij gedacht het te kunnen bezweren door weer eens hoog van den toren te blazen. In Nederland deed zijn buitenlandsch credit andermmaal als argument dienst. In Indië liet hij te pas en te onpas verzekeren dat in de politiek van de Nederlandsche regering geen wijziging zou worden gebracht en dat de basis ervan zou blijven de verklaring van 10 Februari: facultatief Rijksverband.

Den Haag deed alsof het doof was. Elke gelegenheid om aan de Koninklijke rede — handhaving van het Rijksverband — te herinneren, werd benut. Maar het klonk alles nog was onzeker. Zoo nu en dan werd, zij 't slechts terloops, ook eenige liefde betoond voor de Februari-verklaring en eens zelfs voor de befaamde Mei-

Jappengeld voor de Jappenrepubliek

Het Japansche geld is nog steeds gangbaar. De inheemsche vruchtenkoopman, die betaald wordt in NICA-geld, kan hiermede buiten Batavia niets doen. Hij koopt dus, meestal van Chinezen, die nog over millarden Japansche guldens beschikken, Japansche geld tegen den koers van 6 cent per Jappenguld. De officiële koers is 3 cent, maar de Chinezen houden den koers op peil door zeer matig aanbod. De Chinezen — die hier overigens slechts gebruik maken van een wantoestand — slaan hier twee pliegen in één klap. Aan den ééne kant tweemaal hogere koers dan de officiële en aan den anderen kant geen blokkeering, wat onherroepelijk gebeurt, als zij Jappengeld bij de bank ter inwisseling aanbieden.

Hoe lang nog zal men in dit troebele water kunnen vissen?

S. T. A. VAST

kennen, doet gij schrikken. Gij schilt de Indonesiërs af. En dat is een geluid, 't welk het Plein ongaarne verneemt en zijn aarzeling om duidelijk te zijn, dadelijk doet toenemen.

Den tweeden stoot in den rug heeft Van Mook nu gegeven door de waarschuwing van den sultan: houdt toch niet vast aan handhaving van het Rijksverband. En let op: de motivering van deze verklaring is precies dezelfde als die waarvan de heer Logemann zich bediende: ge bereikt er slechts mee dat het wantrouwen van de republikeinen versterkt wordt.

Het heeft geen nut mij te verdiepen in de vraag of en in hoeverre deze twee stooten in den rug der regering-Beel van het Koninklijk pad af zullen voeren. Dat zal wel blijken wanneer de eerste resultaten van den arbeid der Commissie-Generaal bekend zijn geworden.

Doel van dit artikel is slechts het spel achter de schermen van de twee slimme stuwers voor het voetlicht der publieke controle te brengen. Niet duidelijk genoeg kan het worden belicht. Ook anderen dan de Rijksgetrouwen zullen nu moeten zien, dat 'n hun hand is de wig, die, eenmaal ingedreven, het Koninkrijk zal doen klieven!

rede van Jonkmans voorganger.

Aan de aandacht van Logemann en Van Mook is dit streven om kool en geit te sparen, niet ontsnapt. Tot hun goed ontwikkeld politiek oor dringen dergelijke nuanceeringen snel door. Een stoot in den rug zal, zoo hebben zij wellicht overwogen, de nieuwe regering wel in onzen koers drijven.

Logemann gaf dien stoot in „Het Vrije Volk". „Minister Jonkman", zoo waarschuwde hij, „heeft nuances in zijn geluid, die ook mij soms niet erg geschikt lijken om door de Indonesiërs te worden verstaan."

Het is fijntjes gezegd. Niet mij, zoo gaf de heer Logemann zijn opvolger als 't ware te

Bij een petitionnement van 40.000 vrouwen

Nederlanders . . . wordt wakker!

Protest tegen betoogingen die een blaam werpen op onzen naam.

Augustus 1946! In een dagblad in Nederland verschijnt 't bericht, dat een deputatie van den Algemeenen Vrouwenbond een petitionnement aanbiedt aan den secretaris-generaal van het departement van Oorlog. Er werd in geprotesteerd tegen troepenuitzending naar „Indonesië“. O.a. zouden deze mensen niet gemist kunnen worden bij den wederopbouw van het Vaderland.

De namen van 40.000 vrouwen stonden onder deze petitie. . . Na afloop werden ook nog telegrammen ter kennisgeving gezonden, aan H.M. de Koningin en den Minister-President.

40.000 vrouwen protesteeren...

Zij protesteeren, terwijl op hetzelfde oogenblik, in dat bewuste „Indonesië“, 30.000 landgenooten (ook meest vrouwen en kinderen) in gevangenkampen verblijven. En dit ruim een jaar na de Japansche capitulatie, waarin was vastgelegd dat met evacuatie terstond een aanvang zou worden gemaakt, aldus ontleenen wij aan een brief van een Nederlandschen oorlogsvrijwilliger.

Zegt het bovenstaande U niets? Of zijt gij het eigen doorstane leed reeds vergeten?

Nederlanders . . . wordt wakker! De oorlog is voor U ten einde. Maar voor dit land?

Dit land, dat Nederland het Moederland noemde?

Dit land, dat U groot maakte en welvaart bracht? Is de oorlog ten einde voor hen, die, ofschoon niet blank van huidskleur, toch hun leven gaven voor het kleine landje aan de zee gedurende den Japenval? Die tijdens de bezetting een ander lot weigerden dan hun blanke wapenbroeders? Of voor de velen, die ook nu weer de bronzen leeuw op kepi of pet dragen en in de Hollandsche geleerden wederom zijde aan zijde staan met onze soldaten?

Of voor hen, die reeds bevrijd of geëvacueerd zijn en in de door

Nederland of Engeland bezette gebieden bezig zijn Nederlandsche maatschappijen weer opnieuw op te richten?

Neen, voor dezen en nog vele anderen is de oorlog niet voorbij.

En ook niet voor dezelfde jongens, die U in Mei 1945 zoo geestdriftig binnenhaalde, toen zij U met hun eindelooze voedseltransporten (door hen zelf gedeeltelijk ingezameld) het leven en even later de bevrijding brachten. In de eerste jaren van de bezetting onderbraken zij hun studies of werkingen om onder te duiken. In 1944 waren ze weer present om U te helpen bevrijden. In 1945 vertrokken zij naar Indië, en nu, nog een jaar later, voelen zij hun taak nog steeds niet beëindigd. Want zij, die ook moeder, vrouw of verloofde hebben, weten dat de nacht voor Nederland nog niet om is. Zij weten, dat het daagt. Maar voor hen zal het pas Zonne-dag zijn, als alles wat Nederlandsch is, vrij zal zijn.

Deze jongens vinden niet altijd waardeering. Er wordt dikwijls geringschattend over hen gesproken. De naam „oorlogsvrijwilliger“ staat bij velen niet zoo heel erg hoog. Weet gij hoe ze hier leven?

Weet gij, dat ze dikwijls meer dan het dubbele van andere bezettingslegers presteeren?

Dat er van geallieerde zijde zeer waardeerd over hen wordt gesproken?

Dat zij de vlag, die gij (bij de herdenking van uw bevrijding) uit het venster steekt, weer aan 't gróót maten zijn?

De hand in eigen boezem

In het te Batavia verschijnende republikeinsche blad „Merdeka“, heeft dr. Clienik een gedicht gepleegd waarin tot uitdrukking komt, „dat terwijl het volk, de pemoeda's vechten om de welvaart te bereiken, onderlinge strijd hoogtij viert, buurtjesjagers, fortuinzoekers, zwaarhandelaren enz., ongetuigd opereeren onder de leuze van strijden voor het vaderland“.

Hij waarschuwt hen voor de straffe des volks „op den dag der afrekening die bijna komen zal“.

Dat zij . . . Maar gij weet veel te weinig van hen. Gij weet alleen, dat de meesten graag naar huis zouden gaan. En daarop staart gij U blind. Is dat echter, na al die jaren uit hun werkring weg geweest te zijn, niet logisch? Maar dit verlangen belet hun niet hun plicht te doen. Geestdriftig zelfs.

En in het moederland? In Holland?

Stakingen in de havensteden . . .

Protesten in de dagbladen . . . Leuzen en opschriften: „Onze kinderen niet naar Indië“ . . .

40.000 vrouwen dienen een protest in . . .

Maar dan is het ons goed recht ook te protesteeren, want wij zijn ook Nederlanders.

Wel nu dan: Wij Nederlandsche oorlogsvrijwilligers in Indië protesteeren!

Wij protesteeren tegen deze en dergelijke betoogingen die een smaad op onzen Holland-

schen naam werpen. Die maken dat wij onze oogen voor een goedwillenden kampongbewoner, al is hij dan ook gekleed in een versleten zak, moeten neerslaan. En als gij met uw betoogingen succes mocht hebben, weet dan dat ook gij geschiedenis maakt. Niet de geschiedenis van jonge handen, die een klein land weer opgebouwd hebben. Maar de geschiedenis van jonge kerels zonder ruggegraat, van een land dat zijn kinderen in den steek liet en daardoor zijn oude grootheid verloren liet gaan.

Weet Gij wat wij van U verwachten?

Wat iedere goedwillende Indonesiër van U verwacht? (En dat aantal is meer dan de helft.)

Wat uiteindelijk de vrouwen en de kinderen, die daar in het binnenland gevangen zitten, van U verwachten?

Ze verwachten uw komst, zelfs uw spoedige komst.

Zoo graag zouden wij eens hooren van een bataljon in Nederland, dat een protestactie gehouden en borden met zich mee gedragen had met: „Wij willen wel naar Indië!“ Dit of iets dergelijks zou ons trotsch maken en gij zoudt al in onze rijen zijn opgenomen alvorens gij de boot had gezien.

Maar . . . wat Gij en alle burgers in Nederland ook doet, of ge wel of niet komt, — wij kennen onze taak als Nederlander: wij zijn en blijven paraat . . .

Admiraal Doorman zei: „Ik val aan, volgt mij!“

En wij zullen volgen!

De Nederlandsche vlag

het symbool van de natie

De verbondenheid van Nederland en Indië in één staatsverband staat of valt met het respect van de inlandsche bevolking voor het Nederlandsche gezag. Dat respect nu is van het oogenblik van de bevrijding af door het Indische bestuur stelselmatig ondermijnd: uit vrees, dat het extremisme er door zou worden uitgedaagd, heeft het de eer van het land onder druk gezet, aldus ontleenen wij aan Elseviers Weekblad van 14 September j.l.

De Regeering-Schermerhorn heeft deze politiek met haar verantwoordelijkheid gedekt en zelf een politiek gevoerd, die alle fierheid miste. De Regeering-Beel volgt haar op den voet. Om slechts één voorbeeld te noemen uit vele, maar dan wel een zeer treffend.

Uit dien hoofde werd niet terstond nadat Japan de wapens gestrekt had, de vlag geheschen op het paleis van den landvoogd te Buitenzorg; wel werd overal het rood-wit van de z.g. republiek Indonesia geduld. Men denke zich eens in, wat dit beteekent, niet alleen tegenover de Inlandsche bevolking, maar ook voor onze nationale eer.

De vlag is het symbool van de natie. „Qu'est ce que c'est que le drapeau? Quelque chose de pieux pour laquelle on meurt!“ Deze idee ligt ook ten grondslag aan het „Honneur et Patrie“ of de Fransche vaandels en aan den volkenrechtsregel: „La où flotte le pavillon c'est la France.“ Teekend voor het feit, dat deze gedachte ook leeft in het Fransche volk is wat wij eens hoorden uit den mond van een jonge Fransche vrouw. Toen eens bij een leger-revue het Fransche vaandel voorbijgedragen werd,

ontblootten, als gewoonlijk, alle toeschouwers het hoofd. Toevallig was het een man, staande naast de jeugdige patriote, die een uitzondering maakte. „Monsieur, le drapeau passe“, zoo wees zij hem terecht en toen reageerde de man enigszins spottend: „Mais Monsieur, le drapeau c'est la France. C'est la France qui passe, Monsieur!“ Deze eerbied voor de vlag is niet tot Frankrijk beperkt; hij is universeel. Alleen de Franschen hebben de gave met zeer groote gratie de gedachte uitdrukking te geven.

Welnu! De vaderlandsche driekleur, die Tromp weigerde op eisch van Engeland te strijken — liever heesch hij den bezem in den mast — die onder De Ruyter fier heeft gewapperd op alle wereldzeeën, die den onzen den weg heeft gewezen naar de overwinning bij Malplaquet en op de velden van Waterloo, die vlag werd verborgen gehouden; zij mocht niet ontplooid worden, omdat anders het extremisme er een uitdaging in zou kunnen zien.

De roode colonne

(Vervolg uit het vorig nummer.)

Sabotage van den wederopbouw, door 't uitroepen van havensstakingen met als eenig doel de communistische stoottroepenorganisaties als wetlige vakverenigingen erkend te zien, wordt beschouwd als een heilig recht. En . . . bedriegen de voortekenen niet, dan zal men op groote schaal in verzet komen, wanneer de Ned. overheid Ned. soldaten naar Indië zal sturen om daar den weg te bereiden voor een door allen gewenschte staatkundige en sociaal-economische reorganisatie.

Natuurlijk wordt deze opstand tegen het gezag bemanteld met schoonklinkende leuzen. Ja, men zal zelfs een rechtsgrond naar voren schuiven. De Grondwet, zoo heet het dan, verbiedt de uitzending van Ned. dienstplichtigen naar gebieden buiten het Rijk in Europa.

Nu willen wij hier niet debatteren over het al dan niet juist zijn van dezen „rechtsgrond“, want dit is niet de hoofdzaak. Het is de roode colonne niet te doen om de handhaving van de letter van de wet, maar alleen het onmogelijk maken van de uitzending naar Indië.

(Zie vervolg pag. 3.)

Indië door de Radio

Zaterdag 28 September a.s. van 22.45—23.00 uur spreekt over den zender Hilversum 1 Mr. Drs. Th. M. J. de Graaf over het onderwerp: „De eerste maanden van de Indonesische Republiek“.

De Britten in eigen huis

Dezer dagen werd in verschillende persorganen het navolgende bericht gepubliceerd:

„Daar een stam in Zuid-Waistoran (India) weigerde schadevergoeding te betalen voor de ontvoering van den Britschen majoor Donald, politiek agent voor dit gebied, heeft de gouverneur van de noordwestelijke Indische grensprovincie, Sir Claf Carde, zes dorpen laten bombarderen. De inwoners werden gewaarschuwd. Volgens officiële rapporten werd in die dorpen niemand gedood of gewond. Maar drie menschen kwamen om het leven, doordat een naburig dorp bij ongeluk eveneens gebombardeerd werd.“

*

Zes dorpen gebombardeerd voor één Britschen majoor. En in ons Indië gedooft men het, dat nog steeds ondanks andersluidende beloften, tienduizenden „gijzelaars“ worden vastgehouden in de kampen in het binnenland van Java!

Dr. J. W. Meijer Ranneft:

Er trede slechts één macht op

Een gelijkwaardig „Indonesië" is denkbaar, maar onder de Nederlandsch-Indische Regeering.

Bij het vertrek van de commissie-generaal uit Nederland, heeft Dr. J. W. Meijer Ranneft, lid van den Raad van State en oud-voorz. van den Volksraad in Indië, den leden van deze commissie o.m. een brief aangeboden waarin hij zegt: Op den bodem van elk begrip van „staat" of staatkundige ordening of organisatie ligt „macht". De vraag is: welke macht is er; wie hanteert haar, hoe wordt zij gehanteerd.

Verreweg de beste oplossing voor Nederlandsch-Indië zou zijn geweest — en zou zelfs nog zijn — dat er slechts één macht zou optreden: die der Nederlandsch-Indische regeering. Een gelijkwaardig „Indonesië" is denkbaar, maar onder de Nederlandsch-Indische Regeering.

Eerste voorwaarde voor elke oplossing die meer wil zijn dan „aspirine tegen kanker" (Emery Reyes) is ontwenping van elke andere macht; zoo snel mogelijk.

Denkbaar is onderhandeling tijdens die ontwenping en bij die onderhandeling kan en moet Nederland behoorlijk mild en ruim zijn, zelfs tegen vijanden en misdadigers. Maar vast sta, dat de beslissing genomen wordt zonder dat een andere macht dan die van Nederland zich doet gelden.

Ik weet, dat noch Van Mook noch Logemann begrip had voor de essentiële beteekenis van macht. Vandaar hun catastrophale fouten. Soekarno (en de Engelschen?) begrepen dit beter: vandaar dat zij de bestaande ellende als succes kunnen boeken.

De theorie van Logemann c.s. komt in laatste instantie daarop neer, dat een begrip: het gevoel van „legitimiteit" belangrijker is dan macht, omdat het den geest bepaalt, die noodig is allereerst voor de machtsinstrumenten. Inderdaad is die geest beslissend. Hij wordt echter, althans voor het moment, sterk bepaald door de macht die er is, door den wil der machtsdragers om die uit te oefenen. Juist hier ook faalden diegenen, die onvoldoende kennis en begrip hadden van staatsbestuur. En van nationalisme.

Voorlichting door „Indië in Nood"

De Stichting „Indië in Nood... geen uur te verliezen!" organiseert in de eerstvolgende dagen voorlichtingsbijeenkomsten te:

ZEIST, Zaterdag 21 September te 2 uur n.m. in hotel Pigti, sprekers Mr. H. W. J. Picard en Dr. W. Feuilletau de Bruijn.

RIJSWIJK, Donderdag 26 September te 8 uur n.m. in hotel Willenbrug; sprekers A. G. Crèvecoeur en J. Ch. G. van Sierenberg de Boer.

MAASTRICHT, Donderdag 26 September te 8 uur n.m.; sprekers A. Winter en Mr. P. N. Janssen.

SITTARD, Zaterdag 28 September te 8 uur n.m.; sprekers A. Winter en Mr. P. N. Janssen.

Ook thans, juist thans, is 't nog mogelijk om de onderhandelingen te doen uitgaan van dit eenig juiste standpunt. Engeland en Amerika, die in laatste instantie over onze macht beslissen, zullen ons niet aangrijpen. Een verstandige, op Amerika gerichte politiek, kan dat misschien op beslissende wijze bevorderen. In Nederland is dit standpunt houdbaar. In Indië zal het winst brengen.

Gaat men van dit eenig juiste standpunt af, dan is het zaak, dat niettemin de Nederlandsche macht zich in beperkte mate, doch binnen de grenzen, duidelijk en onvoorwaardelijk kan doen gelden.

Daartoe zullen — dus ook als men van ander standpunt uitgaat — bij onderhandeling verschillende punten moeten vaststaan.

1e. Geen aanvaarding van eenige voorwaarde tot beperking van de sterkte van Nederlandsche troepen;

2e. Geen beperking van het recht op vervoer van Nederlandsche troepen (zoodat, anders dan nu, die troepen zich mogen doen gelden bij aanval, beleediging van de vlag e.d.).

3e. Geen prijsgeving van eenig vriend van Nederland, volledige bescherming dus van wie de de Nederlandsche vlag kiest, waar ook.

4e. Onmiddellijke verwijdering van alle rood-wit in eenig Nederlandsche zone. Heroprichting van standbeelden, die werden omvergeworpen.

5e. Volstreekte zekerheid van stopzetting van allen haat zaaien.

Opmerkelijke gasten in Struiswijk

Tol aan de extremisten

De strafgevangenis, Struiswijk te Batavia herbergde enkele opmerkelijke gasten, aldus „De Ochtendpost".

1e. Twee mariniers uit Brabant, die via de B.S. met de Amerikanen optrokken, bijteekenden voor den oorlog tegen Japan, kwamen ten slotte in Indischen dienst. Zij patrouilleerden in de omgeving van Bandoeng.

Op een van deze tochten werden van zes trouwe kameralen, vier afgemaakt door de extremisten, onherkenbaar verminkt.

Met z'n tweeën zijn ze er toen op uitgegaan, en hebben, wars van alle discipline, in hun woede dezen kampomg leeggeschoten.

Wegens eigenmachtig optreden werden zij veroordeeld tot 15 jaar gevangenisstraf.

En we herinneren ons de mariniers op de Maasbruggen te Rotterdam.

Hoe werden deze „zwarte duivels" geprezen.

2e. In cel 9 van blok 8 zit Inspecteur van politie van Buren. Bij zijn arrestatie stond hij precies één week voor zijn benoeming tot commissaris.

Met zijn vrouw en dochtertje van 4 maanden woonde hij bij Bekassi (ca. 25 km van Batavia).

Thuiskomende van 'n dienstreis vindt hij zijn have en goed

Twee interviews

Op de vraag, of het nieuwe kabinet de verklaring van het vorige kabinet (een tijdelijke vorm van zelfbestuur met een referendum na ongeveer een generatie) zou ondersteunen, antwoordde prof. Romme, voorzitter van de K.V.P., tijdens een interview met een vertegenwoordiger van het Engelsche weekblad „Catholic Herald": „De huidige regeering zal dit aanbod niet intrekken, maar wil de kwestie van het referendum naar voren brengen op de rijksconferentie, die dr. Beel met zoo min mogelijk uitstel wil doen beginnen."

„Een snelle bijeenroeping van deze conferentie zal ook één van de voornaamste taken zijn van de onlangs benoemde Commissie-generaal voor de interimaire regeering in Indonesië. Deze conferentie, waarop alle deelen van het rijk zullen worden uitgenoodigd (hetgeen voor Indonesië beteekent vertegenwoordigers van alle betrokken partijen) moet beslissen, of dit referendum al dan niet moet plaats vinden."

De regeering hoopt, dat gezonde en reële politieke denkbeelden de overhand zullen hebben en alle vertegenwoordigers kunnen overtuigen van de gemeenschappelijke voordeelen, wanneer zij zich bij het vereenigd koninkrijk aansluiten."

De minister-president, dr. Beel, verklaarde in een onderhoud met een vertegenwoordiger van het vooraanstaande Deensche blad „National Tidende", ervan overtuigd te zijn, dat er in den loop van afzienbaren tijd weer rust in Nederlandsch Indië zal heerschen.

In dit verband vestigde hij er gaarne de aandacht op, dat die rust reeds teruggekeerd is in de gebieden, die weer rechtstreeks onder Nederlandsch gezag staan. „Ik ben er van overtuigd — aldus dr. Beel — dat er in die districten hard zal worden gewerkt om er voor te zorgen, dat vooruitgang en welstand kunnen terugkeeren, niet het minst voor de inheemsche bevolking."

dit doel niet gebruikt als een volkomen gewettigde organisatie tot het verkrijgen van betere arbeidsverhoudingen, maar als stootroep in dienst van de ontwrichting van het openbare leven.

De misleide arbeiders zien dit natuurlijk niet in, want hun gedachten zijn gericht op het neerslaan van de „reactie" en het aan de macht brengen van het proletariaat. Men vergeet, dat een communistisch Nederland evenveel zelfstandigheid en welvaart zou bezitten als een nationaal-socialistisch Nederland in de nieuwe Europeesche orde van Hitler. Men vergeet, dat Nederland in dit geval door Rusland beschouwd en behandeld zou worden als een „rechtsgelijke", die natuurlijk tot plicht heeft niet rijker of meer welvarend te zijn dan het door kamaraadschap verbonden Rusland. Niet alleen zou men tot de ontdekking komen, dat een overbevolkt Nederland zonder arbeidsmogelijkheden in de Overzeesch Gebieden, zonder wereldhandel en scheepvaart, geen bestaanmogelijkheid kan bieden, maar men zou ook groepen worden de leeg gebieden in het „Paradijs der proletariërs" te bevolken en in cultuur te brengen. De havenarbeiders in Rotterdam en Amsterdam zouden boeren in Rusland moeten worden.

Het Ned. volk staat dan ook voor een ernstige bedreiging. Wij kunnen slechts onze nationale zelfstandigheid bewaren, wanneer wij er in slagen den geest van opstand tegen het Gezag te breken. De Indische moeilijkheden vormen hier van een symptoom. In alle werelddeelen ondersteunen, op instructie van Moskou, de communisten den „vrijheidsstrijd" van Soekarno. Niet, omdat men begaan is met het lot van de onder Nederlandsch Gezag „gebukt" gaande inheemsche bevolking, want daarover heeft men voor het optreden van Soekarno nooit gesproken, maar omdat het moreel en daardoor de afweerkraft van het Westen ondermijnd moet worden. Men grijpt m.a.w. deze gelegenheid aan om obstructie te voeren. In de acties, welke uitgaan van de „medewerking" van Molotov in de vergaderingen van de Vereenigde Volkeren tot aan de sabotagestakingen in Ned. havens wordt de opdracht uitgevoerd: verzwakt het Westen, verdeelt de geesten en bemoeilijkt den economischen wederopbouw. De roode colonne is aan het werk. Nederland, waakt en verdedigt uw belangen, uw geest van verdraagzaamheid, uw recht en uw roeping in Indië. B. B.

6e. Stopzetting van elke uitbreiding en vorming van macht der republiek.

Deze voorwaarden houden in sterke mate rekening met den geest, die immers zoo belangrijk is.

Prijsgeven van iets van deze voorwaarden beduidt, dat men niet alleen volstaat met aspirine tegen kanker, maar dat men den kanker bevordert.

De roode colonne

(Vervolg van pag. 2)

Het doel is m.a.w. precies hetzelfde doel, wat Mussert nastreefde nl. het aangrijpen van iedere mogelijkheid om de geesten te verdeelen, de eenheid te breken en het herstel van geordende verhoudingen onmogelijk te maken. De vakverenigingen worden tot

in asch gelegd, zijn vrouw en kind spoorloos verdwenen.

Later werden deze gevonden in een massagrav.

En als U en ik was van Buren mensch.

En man en vader.

Wat kwam alles er eigenlijk op aan na dit verlies.

En alleen is hij op de extremisten los gegaan bij het Bekassifront.

Eind Juni zat hij nog steeds in Struiswijk. Verhoord was hij nog niet!

3e. Van Dienst, 20 jaar in dienst van Radio Holland in Tokio, waar hij met vrouw en kinderen woonde, werd gedwongen gedurende den oorlog door te werken.

Na de bezetting van Tokio, door de Amerikanen werd hij gearresteerd en weer vrijgelaten.

„Never mind, old man, you did the right thing" was het oordeel van den met het onderzoek belaste officier.

In Ceylon, op zijn terugreis, kreeg hij een verzoek, zich te Batavia te melden voor verklaringen en inlichtingen.

En werd overgebracht naar Struiswijk waar hij thans nog verhoord moet worden.

In het kamp Struiswijk laten overigens de voeding, ligging en medische verzorging vrij veel te wenschen over en dit valt temeer te betreuren, omdat het kaf nog niet van het koren gescheiden werd. d. H.

In telegramstijl

12 Sept.

Lord Killearn heeft een somber beeld geschilderd van de voedselsituatie in Z.O.-Azië. Hij legde de verantwoordelijkheid hiervoor op Siam, dat in gebreke was gebleven de verwachte rijstvoorraden te leveren. In Malakka is de rijstpositie slecht, maar de graanrantsoenen zullen een hongersnood voorkomen.

Op Java is de situatie nog slechter; Soerabaja moet het al een week zonder rijst stellen en graan is hier niet beschikbaar als vervangingsmiddel. Nederlandsch-Indië is 10.000 ton ten achter bij het leveren van de voor Aug. verwachte voorraden.

Binnenkort zal voor het publiek 'n radio-telefonische verbinding Amsterdam-Batavia en Amsterdam-Bandoeng worden opengesteld.

Tot secretaris-generaal van de Commissie-Generaal voor Nederlandsch-Indië is thans benoemd Mr. Dr. P. Sanders, secr. gen. van het departement van Algemeene Oorlogsvoering.

13 Sept.

In een brief van Dr. Van Mook aan Sjahrir, waarin hij dezen uitnodigt de onderhandelingen te hervatten, nu de Comm. Gen. naar Java vertrekt, „en politieke moeilijkheden in de republiek ook haar oplossing hebben gevonden“, spreekt Van Mook de hoop uit, dat het tijdelijk onderbreken der besprekingen niet zonder nut zal zijn geweest, omdat beide zijden een duidelijker inzicht is verkregen in de problemen. Voortgaande evacuatie en een wapenstilstand zullen een gunstige atmosfeer kunnen scheppen.

Naar te Batavia vernomen wordt, is de evacuatie uit het binnenland, welke gisteren hervat zou worden, voor onbepaalde tijd uitgesteld.

Volgens het Algemeen Handelsblad, zou de evacuatie uitgesteld zijn ten gevolge van een geschil, of de Engelsen of de Indonesiërs voor escorte zouden zorgdragen in het geallieerd gebied.

Katholieke kringen in Batavia zijn doende om een Ind. Katholieke Volkspartij op te richten.

De sterkte van de troepen in Indië is thans: Koninkl. Landmacht 22.000 man plus de nog uit te zenden 1e divisie plus 6 bewakingsbataljons is 23.000 manschappen.

Buitendien zijn er dan nog de troepen van het Kon. N.I. Leger, mariniers, luchtschrijdkrachten e.d. waarvan de aantallen niet opgegeven kunnen worden.

Drie Britse soldaten zijn bij botsingen met extremisten te Palembang gedood; 100 „Indonesiërs“ werden gedood of gewond.

Minister Jonkman heeft gisteren de Comm. Generaal geïnstalleerd. Prof. Schermerhorn vroeg in zijn rede het Nederlandsche volk, de Comm. als nationaal orgaan te zien en dienovereenkomstig steun te verleen.

Tot adviseur van de Comm. Gen. is benoemd Mr. C. C. J. Maassen, oud-resident van Soerabaja.

14 Sept.

Uit betrouwbare bron wordt door A.N.P. vernomen, dat Sjahrir het voorstel van Dr. Van Mook om nog voor de aankomst van de Comm. Gen. besprekingen te houden, heeft aanvaard.

Het bezoek van Lord Killearn is uitgesteld tot de 2de helft van de volgende week.

Het geallieerd hoofdkwartier heeft antwoord ontvangen van de T.R.I., inzake de verandering in het evacuatie-schema. De „republiekeische autoriteiten“ zijn met deze verandering niet accoord gegaan.

De Nederlandsch-Indische voedselautoriteiten schatten de hoeveelheid rijst, die Indië voor de 2e helft van 1946 minimaal nodig heeft, op 90.000 ton.

Dit is eveneens de raming van de speciale voedselcommissie te Singapore. Desondanks heeft de internationale noodvoedselraad te Washington aan dit gebied slechts een hoeveelheid van 50.000 ton toegewezen.

De Comm. Gen. is hedenmorgen om 6 uur per Sky-master naar Indië vertrokken.

Schermerhorn verklaarde te gaan met den vasten wil, om, gedragen door de groote meerderheid van het Nederlandsche volk en met een vaste parlementaire meerderheid achter zich, de verhoudingen een zoodanige wending te geven, dat daaruit ook voor de verdere toekomst zegeningen zowel voor Indonesië als voor het Nederlandsche volk kunnen volgen.

De heer van Poll zeide niet zonder zorg te zijn, maar toch met vertrouwen de hem opgelegde taak te aanvaarden, zijnde de blijvende verzoening van twee gebiedsdeelen, opdat binnen afzienbaren tijd de reeds begonnene symbiose tusschen Nederland en Indonesië tot een machtige samenwerking moge beklippen.

16 Sept.

Op een bijeenkomst van delegaties der Nederlanders en der Indonesische republieken, werden de definitieve plannen opgesteld voor hervatting der onderhandelingen. Kern der besprekingen was de positie van Lord Killearn. Men verwacht, dat Killearn zal worden uitgenodigd ten minste de eerste conferentie te presideeren. De onderhandelingen zullen wellicht te Singapore worden gevoerd. Soedarsono deelde mee, dat aangeboden zal worden maandelijks 1000 ton rijst naar Ambon te zenden, waar de voedselsituatie precar is. De republieken zouden bereid zijn ook naar andere gebieden waar voedseltekort is, rijst te zenden.

Hoewel het gerucht gaat, dat de eerste trein met geëvacueerden Malang heeft verlaten, is nog geen overeenstemming bereikt inzake het escorte.

Uit Indië gerepatrieerd ingenieur

Indien iemand hem kan helpen, gaarne ten spoedigste bericht.

kan te 's-Gravenhage werk vinden, indien hij twee kamers met keuken of gebruik van keuken ter beschikking kan krijgen, gemeubileerd of ongemeubileerd (echtpaar met klein kind).

Brieven onder nummer 41 aan „Het Laatste Nieuws uit Indië“.

INDISCHE SCHOOL VOOR MEISJES EN VROUWEN

Beschermvrouwe H. M. de Koningin
Westeinde 46 - 's-Gravenhage - Telefoon 330695

Driemaandelijksche cursus

tot opleiding v. d. tropen. Schoolgeld totaal f 125.
De nieuwe cursus is 16 September aangevangen.
Spreekuur: Woensdags van 2-4 uur.
De directrice: L. S. D. MERKUS.

Publicaties, welke U Indië doen kennen en op juiste wijze het Indische probleem belichten.

Brochures:

Nederlandsch-Indië, door Dr. A. L. J. Sunier	f 0.25
Japansche intrigues, door Mr. Mas Slamet	f 0.25
Feiten en Standpunten der z.g. Republiek, der Ned. Regering, der z.g. rechtsche oppositie	f 0.25
Dit vroeg Indië (rapport-Visman)	f 0.25
Wat iedereen weten moet omtrent de groot-Aziatische gemeenschappelijke welvaartssfeer, door D. W. N. de Boer	f 0.30
Het spel, dat met Nederlandsch-Indië gespeeld wordt, door Mr. D. J. J. Jongeneel	f 0.40
Het drama van Indië, door R. M. Notosetjarso	f 0.25

Vlugschrift in courantedruk:

„Redt hen . . . zij vergaan“, 4 pag. f 0.05

Serie van 10 deeltjes Tropisch Nederland in zakformaat:

Rubber, door Ir. W. Spoon	f 5.-
De Java Suikerindustrie, door W. Galjaar	
De Tabakskultuur in Ned.-Indië, door D. J. Sanders	
Cocos- en Oliepalmcultuur, door Dr. J. Th. de Haan	
De Thee, door Dr. J. G. Ossewaarde	
Koffiecultuur in Ned.-Indië, door Dr. C. J. J. van Hall	f 5.-
De vezelstoffen van Ned.-Indië, door K. van der Veer	
Kina, door Dr. Ch. W. F. Winckel	
Specerijen, door Ir. W. L. Utermark	f 5.-
Indische voedingsgewassen, door K. van der Veer	

Te bestellen, lieft per postwissel of giro (nummer 6866), bij de Stichting „Indië in Nood“ Geen uur te verliezen!

Andries Bickerweg 5 's-Gravenhage Telefoon 330295

Deze Stichting, welke gaarne uw adhaesiebetuiging en uw steun ontvangt, kan U verder inlichten hoe de toestanden in Indië zich werkelijk toedragen.

Ondergeteekende:

Naam: _____

Straat en huisnummer: _____

Woonplaats: _____

wenscht zich te abonneren op het nieuwsblad

HET LAATSTE NIEUWS UIT INDIE

tweemaal per week verschijnend.

Abonnementsprijs: f 8.- per jaar
f 4.25 per halfjaar
f 2.25 per kwartaal

Doorhalen wat niet verlangd wordt.

Handtekening: _____

Admin. „Het Laatste Nieuws uit Indië“, Noordeinde 29, 's-Gravenhage
Telefoon No. 112884 Postgiro No. 406200

DRUKTEN HAGEN - 'S-GRAVENHAGE